

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Όποιος φροντίζει να διορθώσει τον εαυτό του, έμμεσα διορθώνει και τους ανθρώπους γύρω του

Η εβδομαδιαία τηλεοπτική εκπομπή «Εκκλησία και κόσμος» με επιμελητή και παρουσιαστή τον Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα, η οποία μεταδόθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2010, ασχολήθηκε με θέμα ψυχολογίας. Κατόπιν αιτήματος των τηλεθεατών ο Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων εξήγησε τη διαφορά ανάμεσα στην Ορθόδοξη και την κοσμική ψυχολογία, η οποία έγκειται σε θεμελιώδους διαφορές ανθρωπολογικές βάσεις. Κατά κανόνα, η κοσμική ψυχολογία έχει αφετηρία την αντίληψη ότι όλα πρέπει να είναι καλά στον άνθρωπο και οι λόγοι της αποτυχίας πρέπει να αναζητούνται στις εξωτερικές περιστάσεις. Αυτός είναι ο λόγος διατί ένας ψυχολόγος δίνει στον άνθρωπο συμβουλές σχετικά με τη συμπεριφορά του απέναντι στους άλλους δεδομένου ότι οι γύρω του δεν έχουν δίκιο και με αυτό τον τρόπο δεν τον αφήνει να βρει το σφάλμα στους δικούς του τρόπους.

«Καταλαβαίνουμε ότι στον άνθρωπο δεν υπάρχει μόνο το καλό, αλλά και το κακό, δεν υπάρχει μόνο αυτό το οποίο πρέπει να στηρίζουμε και να εξαίρουμε, αλλά και εκείνο, το οποίο πρέπει να του υποδείξουμε ως αρρώστια. Η χριστιανική ψυχολογία στοχεύει στη θεραπεία αυτών των εσωτερικών νόσων της ψυχής, τις οποίες χαρακτηρίζουμε ως αμαρτίες, σημείωσε ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας και πρόσθεσε ότι από την κοσμική ψυχολογία λείπει κατά κανόνα η έννοια της αμαρτίας επομένως λείπουν και οι αντιλήψεις για τη μετάνοια, την ανάγκη της εσωτερικής πνευματικής διόρθωσης».

Σύμφωνα με τον Ιεράρχη ένας ορθόδοξος ιεράς στα πλαίσια της επικοινωνίας με το ποίμνιό του

μπορεί να καταφεύγει στη χρήση ορισμένων μεθόδων από τα εγχειρίδια της ψυχολογίας, αλλά πάντοτε με επιφυλάξεις. Η ποιμαντική φροντίδα των ψυχών, προϋποθέτει γνώση των αρχών της ψυχολογίας, όπως υποστήριζαν πολλοί θεολόγοι του 20 αιώνα. Ένας Ορθόδοξος κληρικός σχεδόν πάντα πρέπει να είναι και ψυχολόγος. Όμως η χριστιανική παράδοση έχει δικές της μεθόδους να βοηθήσουμε ψυχολογικά τον άνθρωπο. Εάν αυτός πάσχει, δεν του λέμε ότι αυτό έγινε διότι όλοι γύρω του είναι κακοί και δεν τον κατάλαβαν καλά και πρέπει να έχει περισσότερη αυτοπεποίθηση, όπως πολύ συχνά συμβουλεύουν οι ψυχολόγοι. Προσπαθούμε να εντοπίσουμε τη ρίζα του προβλήματος, και ένα διαπιστώνουμε κάποια εσωτερική αρρώστια, η οποία οφείλεται σε κάποιες αμαρτωλές τάσεις, συνήθειες ή κακά γνωρίσματα του χαρακτήρα, λέμε ότι πρέπει να διορθωθεί.

Αναπτύσσοντας τη σκέψη του ο Πρόεδρος του ΤΕΕΣ τόνισε: «Το μυστικό της Ορθόδοξης ψυχολογίας έγκειται στη συνειδητοποίηση μια απλής αλήθειας, ήτοι, σχεδόν ποτέ δε πετυχαίνουμε να διορθώνουμε τους άλλους, αλλά μπορούμε να φροντίσουμε να διορθώσουμε τον εαυτό μας. Ένας άνθρωπος ο οποίος φροντίζει να διορθώσει τον εαυτό του, σταδιακά, έμμεσα, με το παράδειγμά του, διορθώνει και τους ανθρώπους γύρω του. Άλλωστε και το πρόβλημα ανάμεσα στους ανθρώπους πιο συχνά ανακύπτει λόγω του ότι δε φροντίζουμε να διορθώνουμε τον εαυτό μας, αλλά θέλουμε να πετύχουμε τη διόρθωση του άλλου, και δε πετυχαίνουμε».

Στο Πανεκκλησιαστικό Τμήμα Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος, του οποίου Πρύτανης είναι ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας, διδάσκεται μάθημα ποιμαντικής ψυχολογίας. Καίτοι οι γνώσεις σε τόσο ευαίσθητο τομέα, σύμφωνα με τον Ιεράρχη, δεν προέρχονται από την παρακολούθηση σχετικών μαθημάτων, αλλά εκ της πείρας. Σύμφωνα με την παράδοση ορισμένων κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών δεν είναι και εξομολόγος και σύμβουλος ο κάθε ιερέας, αλλά μόνο εκείνος, ο οποίος μετά την πάροδο του χρόνου λαμβάνει ειδική άδεια του Επισκόπου. Αυτή η πρακτική ακολουθείτο παλαιά και στη Ρωσική Εκκλησία, αλλά σταδιακά εξέλειψε. Αυτή τη στιγμή οι κληρικοί, ενίοτε νέοι και άπειροι, αμέσως μετά τη χειροτονία λαμβάνουν το δικαίωμα να εξομολογούν ανθρώπους.

Καθώς κρίνει ο Ιεράρχης, ένας νέος και άπειρος ιερέας πρέπει να είναι πάρα πολύ επιφυλακτικός για να μη βλάψει τον άνθρωπο, ο οποίος του απευθύνεται για συμβουλή και βοήθεια. Από την πλευρά του και ένας πιστός δεν πρέπει να μεταθέτει την ευθύνη για της πράξεις του στους ιερείς. «Ο ιερέας μπορεί να είναι σύμβουλος, καλός ποιμένας, αλλά τις αποφάσεις ο άνθρωπος πρέπει να λαμβάνει ο ίδιος, διότι όλοι ζούμε μια φορά και μόνο. Εάν μόνοι μας πέφτουμε σε σφάλμα, αυτό και διορθώνεται πιο εύκολο, από την περίπτωση εάν αυτό το σφάλμα οφείλεται στον άλλο. Τότε διορθώνεται με εξαιρετική δυσκολία...Πιστεύω ότι η διαποίμανση των ψυχών συνίσταται στο να βοηθάμε τους ανθρώπους, αλλά ταυτόχρονα και να συμβάλουμε στην ανάπτυξη της ικανότητας να λαμβάνουν μόνοι τους τις αυτόνομες αποφάσεις. και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει αυτή η ικανότητα να ελαττώνεται κατόπιν επιδράσεως του πνευματικού» είπε εν κατακλείδι ο Πρόεδρος

του ΤΕΕΣ.

Служба коммуникации ОВЦС

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/56270/>